

Raadonavauspaikan valinta ja puhdistus

Kenttäoloissa tehtävää raadonavausta varten valitaan paikka, joka on erillään rehun, maidon, eläinten ja lannan kuljetusreiteistä. Raadonavausta ei tehdä tuotantorakennusten välittömässä läheisyydessä. Avauspaikan tulee olla helposti puhdistettavissa sekä desinfioitavissa ja sille pitää esteettä päästä raadonkeräilyautolla tai kuormaintraktorilla.

Raadonavauspaikaksi sopii parhaiten ehjällä asfaltilla tai betonilla päällystetty alue. Mikäli tällaista ei ole käytettävissä, valitaan paikaksi maa-alue, jolta pintamaa voidaan raadonavauksen jälkeen helposti poistaa. Avaus voidaan tehdä myös esimerkiksi tiiviissä traktorin peräkärjessä tai kuormaimen kauhassa, joka puhdistetaan ja desinfioidaan työn päätyttyä. Peräkärri tai kauha voidaan tarvittaessa suojata tukevalla muovilla tai kuormapeitteellä.

Valmistele avauspaikka huolella

Ennen raadonavauksen aloittamista levitetään avauspaikalle sammutettua kalkkia tai kuivadesinfiointiainetta siten, että maan pinta peittyy kokonaan. Tämän jälkeen levitetään alueelle turvetta tai kutteripurua raadosta valuvien nesteiden imeyttämiseksi, jotta ne eivät valu ympäristöön. Avauspaikka katetaan vielä auki revityillä paperisäkeillä tms., jotta turvetta tai purua ei tartu raatoon avauksen yhteydessä.

Ohjeet syntyvän jätteen käsittelyyn

Avauksen jälkeen ruho toimitetaan raadonkeräykseen, mikäli mahdollisen tarttuvatauti epäilyn perusteella ei ole syytä ryhtyä

muihin toimenpiteisiin. Mikäli kyseisellä alueella ei ole järjestetty raadonkeräilyä, voidaan raato myös haudata.

Avauspaikalle levitetyt paperisäkit hävitetään polttamalla. Paikalle levitetty turve, kutterinpuru ja sille kertynyt muu jäte kerätään pois ja kompostoidaan tai haudataan maahan.

Mikäli raadonavaus on tehty paljaalla maalla tai raadosta on päässyt valumaan nesteitä maahan, poistetaan alueelta pintamaata 5–10 cm:n vahvuudelta. Poistettu maa-aines peitetään sammutetulla kalkilla ja kompostoidaan tai haudataan sopivaan paikkaan. Tämän jälkeen levitetään raadonavauspaikalle sammutettua kalkkia ja poistettu maa korvataan puhtaalla maakerroksella.

Mikäli raadonavaus on tehty päällystetyllä alueella tai peräkärjessä tms. poistetaan ja hävitetään sille levitetty turve tai kutteripurua sekä paperisäkit edellä kuvatulla tavalla. Tämän jälkeen avauspaikka kostutetaan tarkoitukseen soveltuvalla desinfiointiaineella, pestään painepesurilla puhtaaksi, annetaan kuivaa ja desinfioidaan uudelleen.

Muovien ja kuormapeitteiden käyttö raadonavauspaikan suojauksessa on ongelmallista, koska niiden hävittäminen polttamalla tai hautaamalla ei ole ympäristösäädösten puitteissa tilalla sallittua. Mikäli raato haudataan, voidaan avauspaikan suojauksessa käytetty muu materiaali haudata sen mukana. Suojamuovit tai kuormapeitteet (pressut) taas hävitetään kaatopaikkajätteenä (viedään desinfioituina jäteasemalle) tai ne voidaan haluttaessa puhdistaa avauksen jälkeen ja desinfioida tarkoitukseen soveltuvalla desinfiointiaineella.

Olli Ruoho

Kuva: Sanna Nikunen

